

BAJAI UJSÁG

Baja, Vörösmarty Mihály-utca 4.
Telefonszám: 45.

Felelős szerkesztő:
Vitéz FEHÉRVÁRY DEZSŐ.

Előfizetés egy hónapra 30000 K.
Egyes példányszám ára 1500 K.
Megjelenik hétköznaponként délután 12 órakor.

Az Uránia betörőinek elfogása.

Hogyan fogták el Jámbort és Almásit. — A nyomozás részletes leírása. — Teljes beismerésben a betörők. — Mit kapott vissza Szilágyi György az ellopott pénzből

Az Uránia mozgószínház tolvajait, amint már tegnapi lapszámbunkban is megírjuk, elfogták kedden este Jámbor István és Almási Ágoston személyében. Az elfogatók körülményeiről, a betörés elkövetésének módjáról, amit a tettesek vallomásából tudunk, ezúttal számolunk be közönségünknek:

A rendőrség, mint mindig szokta ilyen esetekben, a közismert nyilvánított bűnözők között kereste most is a tettest. Kisebb nagyobb bűnösökért már büntetve volt Almási Ágoston és az Uránia betörésének gyanúja is őrá esett.

A hétfőn megindult nyomozás során mindenütt keresték, kutatást, de nem találták seholsem, mert nem volt Baján. Erre a rendőrség úgy Almásit, mint valamennyi bűnözőt, kik nem voltak Baján, leste.

Az első határozott nyom.

Hétfőn este 7 órakor a rendőrség határozott nyomot kapott abban az irányban, hogy vasárnap éjjel egy sportsapkás fiatal ember, kinek nem igen szokott pénze lenni, egyik mulatóhelyen közeledve mulatott. Kedden délután fél kettőkor már biztos tudomása volt a rendőrségnek arról, hogy ez a kötelező fiatalember azonos Almásival.

A betörők elfogása.

A rendőrség kedd éjszakára határozta el Almási lakására való rajtaütést, mert meghallotta azt, hogy Almási Baján tartózkodik. De Almási lakásának megszállása nem vált szükségessé, amennyiben kedden délután a detektív

ttestület két detektívje, akik az Erzsébet királyné utcán teljesítettek szolgálatot, egy másik fiatalember társaságában észrevették Almási Ágostont Menten el is fogták őket és bevitték a rendőrségre. Amint a folyósóra értek, Jámbor István késével felvágta a bal kezén az ereket. Azonnal mentőkért telefonáltak és beszállították a kórházba. Súlyosabb sérülése nem volt és így visszahozták a rendőrségre, ahol kihallgatták mind a ketőjüket. Jámbornál találtak 10 millió koronát az átmotozásnál. Erre beismerték hogy ők követték el a betörést, amelyre előre készültek.

A moziban kinézték maguknak azt, hogy hol tartják rendszerint a pénzt. A vásár napját azért választották a betörésre, mert úgy gondolták, hogy ezen a napon gyűl össze a legtöbb pénz.

Jámbor az esti előadásakor a moziban maradt és megfigyelte, hogy hová vitték be a pénzt ezen az estén. Majd az előadás után a Váradi érsek-úti vasúti sorompónál találkoztak. Mikor vissza jöttek, a Preysmier féle vendéglő még hargos volt és nem tartva még elérkezettnek a pillanatot a betörésre, betértek az egyik vendéglőbe és bort ittak. Majd éjfél felé vissza jöttek, belopódtak az udvarba és Jámbor sajjákészítési álkulcsával felnyitották az udvari első bejáratot. Bejutva a színház halljába, először a jegypénztári fiúkébe akartak bejutni, de annak zárját nem tudták felnyitni. Kifejéztették az ablakot és kutattak pénz után, de eredménytelenül. Ezután az álkulccsal kinyitották az iroda ajtaját. A fogason felakasztva találtak egy nagy kapu-

kulcsot és az iratszekrény kulcsát. Az iratszekrényt kinyitották, megtalálták benne a zárral ellátott irattáskát, amit úgy nyitottak fel, hogy a zár körül felvágták késsel. Pénzt azonban nem találtak benne. Átkutatták az iratszekrény de eredménytelenül. Eután elfogták a gyufájuk és hosszú ideig gyufa után kutattak. Sikertült is nekik találniok egy skatulyával. Most már gyufa világítás mellett a talált nagy kapukulccsal feszítették fel a fiókot, ahonnan a pénzt magukhoz vették, még pedig amint eddig kiderült, 31 millió néhány száz koronát, zs. beikbe tömködtek. Mintegy háromnegyed óráig tartózkodtak az irodában. Azután Almási Jámbornak adta a pénzt, csak annyit tartott magánál, amivel vasárnap este mulatott.

Másnap elutaztak Bataaszékre és innen tovább akartak menni be dunántulra.

Bataaszéken az állomás vendéglőjében osztoztak meg a pénzen és menten dőzsölni kezdtek, pezsgöztek. Majd innen Alsónyékra mentek, hol női társasággal valóságos orgiát rendeztek és telj. s. n. ittassan vonatra ültek. Azt sem tudták, hogy milyen irányban indultak el.

Bajára érkezve hazamentek, lefeküdtek. Másnap reggel el akartak utazni, de elaludtak. Megbeszéltek, hogy délután tárgyalnak a tendőről. Eppen midőn a délutáni találkozásra jöttek össze, fűllete le őket a rendőrség.

Szerdán délután szállították át őket az ügyészséghez.

Szilágyi György kára mindössze 31 millió volt ebből 21 megtérült.

Bérmálási órák, arany és ezüst tárgyak olcsóságáról, szépségéről győződjön meg saját szemével BACSÁNYI órák, ókszerész kirakataiban levő tárgyak áráiról. Ne üljön föl megtévesztő hirdetéseknek

Az ipartestület új elnökének irányelvei

Az elnökválasztásról írott beszámolómban rámutattunk arra, hogy Tomasits Gyula a vasárnap megválasztott új elnöke az Ipartestületnek, milyen tapintatos és rokonszenves székfoglaló beszédet tartott. Mi ezt a beszédet a legteljesebb mértékben alkalmassnak tartjuk arra, hogy az iparosok között a régen várt békét és nyugalmat megteremtse.

Beszámolómról hangzott el olyan kritika, mely szerint nekünk, a Bajai Ujságnak nem lett volna szabad azt a jelzést használni, hogy Tomasits Gyula beszéde tapintatos volt. Más oldalról használhatták volna — úgymond a kritika — de éppen a Bajai Ujság az, amelynek nem lett volna szabad használni ezt a jelzést. Pármielyen előkelő helyről hangzott is el ez a kritika, az első hallásra észrevehető, hogy ez a megjegyzés a bajai iparosviszonyok nem ismerésén alapszik. Ily alapon kritikát gyakorolni pedig — a jószándékot nem vitatjuk — egyéni merészségre mutat, de senkit sem kötelezhet, hogy helyesejje is.

Tomasits Gyula békejebbot nyújtott székfoglalójában az iparosok ama frakciója felé, mely nem jelölte őt az elnöki székbe, melynek másirályu törekvései voltak, mint Tomasits tulnyomó pártjának. Hogy ez a tapintatosság Baján mennyire szükség volt, mindenki tudja, aki az utolsó évek iparostársadalmi viszályait ismeri. Elvégre is az Ipartestületnek az a célja, hogy egy érzésben és akaratban egyesítse az iparosokat, ne pedig elválassa. Tomasits Gyula vezetési készségéről tett tanúságot, amikor megtette ezt a tapintatos nyilatkozatot.

Mi meg vagyunk győződve, hogy az iparosság a maga javát munkálja, amikor Tomasits Gyula igenis tapintatos nyilatkozatát irányelvül követi és az Ipartestület a maga egységében ismét a régi erőt és tekintélyt mutatja, amikor még nem voltak kebelében frakciók.

Nagy szeptemberi cipővásár!

Olcsón tartós és szép cipőt vásárolhat

KATTARINKA JÓZSEF és FIA

Telefonszám: 206.

cipőruházában kaphatók.

Telefonszám: 206.

LÁZAR SÁMUEL VÖRÖSMARTY-UGCA 8. (Központival szemben.)

OPTIKA

szemüvegek, csipetők eredeti (védjegyes) Zeiss és Meniscus lencsékkel. Receptmunkák s javítások gyorsan, pontosan s olcsón készülnek. —: —:

FÉNYKÉPÉSZETI

cikkek és készülékek nagy raktára, szakfényképezésnek külön nagybani osztály. Gyári árból nagy árengedemény. —: —:

SPORTSZEREK

footballok, football cipők, vívófelszerelések, raketek, tennis labdák, boxfelszerelések stb. A világhírű Liga Serum készítmények délmagyarországi egyed-árusítása. —: —:

RÁDIÓ KÉSZÜLÉKEK

s alkatrészek, villamossági anyagok, erős és gyengeáramu szerelések legolcsóbb napi áron. —: —:

Betegápolási cikkek, gummiárak, kötszerek, „Tetra“ Hygienikus babakelengyek nagyválasztékban. Szabadalmazott „Compress haskötők“ mérték után készülnek.

A Ciszterci Diákszövetség ismertetése.

A Ciszterci Diákszövetség október 4-én (vasárnap) tartja évi közgyűlését a vármegyei székház nagytermében. Ez alkalomból jónak látjuk ezt az áldásos és izig- vérig modern intézményt a volt ciszterci tanítványok és a tanúgy jóbarátainak figyelmébe ajánlani.

A bajai osztálya a Ciszterci Diákszövetségnek eddig a megalakulás óta (1922. jun. 29.), körülbelül 22 volt bajai középiskolát végzett ciszterci tanítványt helyezett el a Szövetség központjának támogatásával az egyetemen, s tette lehetővé, hogy a szegény sorsu diák is elvégezhesse az egyetemi diploma megszerzéséhez szükséges tanulmányait ezen néhez megélhetési viszonyok között is. Már ez is szép eredmény. De a Szövetségnek vannak még nagyobb, a jövő társadalmának és intelligenciájának erkölcsi és anyagi támogatását célzó magasabb feladatai is. A ciszterci intézetekből került ifjakat saját otthonokkal, menzákkal, internátusokkal óhajja tanulmányainak zavartalan elvégzésében segíteni s az életbe is ki akarja vinni azt a szeretetet, mely az iskolai évek alatt a tanítványok lelkében kifejlődött.

Ezen szép program megvalósítására most Bácskában is összegyűjti a volt tanítványokat és a tanúgy jóbarátait.

Örökítő tag az, aki Szövetségnek egyszersmindenkorra a központi választmánytól meghatározandó összeget — jelenleg 60 aranykoronát — adományoz. Alapító tag az, aki a Szövetség céljaira egyszersmindenkor a központi választmánytól meghatározandó összeget — jelenleg 30 aranykoronát — ad. Örökítő és alapító tagok jogi személyek és erkölcsi testületek is lehetnek, elsősorban azok a törvényhatóságok, amelyeknek területén a Rendnek intézete van, vagy amelynek területéről tanulók nagyobb számban látogatják a Rend gimnáziumait.

A szövetség rendes tagja lehet minden feldhellen jellemű, magyar állampolgár, aki valamikor hosszabb-rövidebb ideig valamelyik ciszterci-rendi intézetnek növendéke volt, vagy ott vizsgálatot tett és a Szövetség valamelyik osztályának a lajtsromába felvett. Az évi rendes tagdíjat —

jelenleg 4 aranykorona — csak alapszabálymódosítás keretében lehet megváltoztatni.

Pártoló tag lehet bárki, aki a ciszterci Rend iskolái iránt rokonszenvet és megbecsülést érez, a rendes tagsági díjat fizeti és valamelyik osztály jegyzékébe felvett.

Ifjusági tag az a volt tanítvány, aki egyetemi, vagy főiskolai tanulmányait végzi s önálló keresettel még nem bír. Ezek tagdíjat nem fizetnek, sem szavazó, sem indítványozó joggal nem bírnak.

A Szövetség annyi osztályra tagozódik, ahány gimnáziuma van a ciszterci Rendnek, jelenleg tehát ötre: a bajai, budapesti, egri, pécsi és székesfehérvári osztályokra. Minden volt tanítvány közvetlenül atba az osztályba kéri felvételét, amelyben érettségét tett, vagy amelyben gimnáziumi életének javarészét töltötte. Az illető osztályba való felvétele által az egész Szövetségnek is teljes jogú tagjává lesz.

Aki tag akar lenni, az illető osztály elnökénél (dr. Szabovlyevics Dusán, alispán) szóval vagy írásban jelentkeznek.

A védő, tiszteleti, örökítő, alapító és rendes tagoknak saját osztályuk és a Szövetség közgyűlésén személyesen gyakorolható szavazó és indítványozó joguk van. Minden tag megjelenhet a Szövetség összejövetelein, ünnepelein.

Az osztály elnöksége úgy véli, hogy szolgálatot tesz a bajai intézet volt tagjainak, amikor a napokban a tagdíjakról szóló nyugtákat megküldi mindazoknak, akikről meg van győződve, hogy érzésben és gondolkodásban volt iskolatársával egybefort és eddig csak azért nem jelentkezett a Szövetségbe való felvétel érdekében, mivel a Szövetség létezése vagy elkerülte figyelmét, vagy terhesnek találta a felvételért való jelentkezést.

mindenki használta, de gondviselője, gazdája nem akadt senki. Amint fentebb említettük, a sporttelep nem szolgálhatta azt a célt, amint ténylegesen szolgálania kellene. A város, hogy véget vessen a sporttelep körüli viszásságoknak és hogy a város elmaradott sportéletének fejlődését biztosíthassa, elhatározta, hogy a sporttelepet saját kezelésébe veszi át.

A szeptember 29-i közgyűlésen a közgyűlés e-é terjesztették a tanács erre vonatkozó javaslatát, melyet a közgyűlés el is fogadott. A város ellátja a telepet a kellő felszerelésekkel, tökéletesen rendbehozhatja, hogy ezáltal biztosíthassa a sport fejlődését. Gondja lesz a városnak arra is, hogy épen a sportfejlesztés szempontjából a harmonikus együttműködés is biztosítva legyen az egyesületek között. A B. S. E. átadja a városnak a felszerelést, tribünt azzal, hogy ha az egyesület nem folytathatja a telepen a működését, úgy a város megváltja a tulajdonába átmenő tribünt és felszerelést.

Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek s ombaton dalban érkezik Bajara.

A bérmlás vasárnap délelőtt lesz.

Gróf Zichy Gyula kalocsai érsek szombaton pont 12 órakor érkezik Pecs felől. Érkezés után azonnal a templomba megy és ünnepélyes litániát mond Litánia után a belvárosi plébánia megy, ahol a testületek és egyesületek tiszteletét fogadja. Deután meglátogatja a főgimnáziumot és az iskola nővérek tanintézetét, majd ezután látogatókat tesz.

Este 9 órakor a város közönsége részvételével valamennyi énekhar szerenádót ad az érseknek. A közönség nevében ez alkalommal dr. Puskás Dezső polgármester helyettes, az urak kongregációja nevében pedig Eber Sándor festőművész mond üdvözlő beszédet.

Vasárnap reggel 8 órakor ünnepi mise, u. a. a 2 csoportban (fiúk és leányok külön) bérmlás lesz. Három órakor a belvárosi plébánia templomban litánia, utána átmege az érsek a Ferenciek plébániájára, ahol újra litánia lesz. Felhívjuk a hölgyeket, a templombajövetelnél tartózkodjanak a modern, kihívó öltözködéstől, felhívjuk továbbá a város közönségét, lobogózza fel a házakat Zichy Gyula érsek érkezésének öröme.

2 szobás, 1 konyhás, száraz, lehetőleg különálló és Szentistvánhoz közelfekvő

lakást keresek

kamrával és sertésöl használattal november elsejére. Ajánlatok a bérösszeg megjelölésével Csermák János, Ka'ocsa, Erdőhivatái címre küldendők.

A Bajai Sport Egyesület átadta a városnak a sporttelepet.

A B. S. E. tulajdonában levő tribün és szerelvények kérdése.

Több ízben felhívtuk az illetékes tényezők figyelmét arra, hogy nálunk rendes sporttelep csak akkor fejleszthető, ha a város rendezni valamiképpen a sporttelep kérdését. Sportegyesülete három van jelenleg Baján, sporttelepe pedig csak egyetlen. Ezt a sporttelepet már a békeévekben a város átadta a BSE-nek, mely egyesület felszerelte a telepet a szükséges sportszerelvényekkel, tribünt

építtetett. Akkor még a BSE egyetlen életerős sportegyesülete volt a városnak. Azóta alakultak a sport fejlődése révén más egyesületek is, melyek szintén a BSE kezelésében levő sporttelepen üzték a sportot. A sporttelep és szerelvénye a nagy használat révén lerongyolódott, s a sportegyesületek közül egyik sem akarta a gondját viselni sem együttesen, sem külön-külön akcióval. Szóval

Női kalapok,
(divat és gyászfátylak)
férfi kalapok,
leányka kalapok,
harisnyák, keztyűk,
ingek, nyakkendők,
esernyők
a legolcsóbban kaphatók
BRUSZT LAJOS
divatüzletében.
TELEFON: 242.

Zürichi jegyzés.
(1925. okt. 1. délelőtt.)
Zürichben 100 magyar koronáért
0'0072'55 svájci frankot fizettek.
A Magyar Nemzeti Bank
hivatalos árfolyamai okt. 1. délelőtt.

Egy darab	Eladás Vétel	
	magyar korona	
Dollár	72010	71510
Dinár	1262	1266
Szokol	121	9191
Lei	345	347
Német márka*	16998	17018
Lira	2923	2926
Angol font	845 000	845 000
Oszti. korona	10066	10072
Svájci frank	18836	18806
Lengyel márka	11650	11700
Hollandi forint	28655	28755
Francia frank	3898	3888
Napoleon ar.		

*A jegyzés egybillió papírmárkára vonatkozik.

Baján született a múlt század egyik világhíres feltalálója.

Bonyhádi Kliegl József tragikus életsora. — A lángeszű magyar mérnök találmányai. — A szemeringi hegyi mozdony magyar találmány.

Baja város egyik legnagyobb, lángelkű fiának Bonyhádi Kliegl Józsefnek áldozzuk e sorokat, annak a magyarnak aki az elmúlt század legzseniálisabb feltalálója és egyben legszerencsétlenebb embere volt. Baján született 1795-ben, meghalt Pozsonyban 1870-ben. Ugy indult el, mintha az örökkévalóságba ivelt volna pályája és meghalt, elmulott úgy, hogy még nyomát is alig találja meg valaki. Zsenialitása nagy megnyilatkozásainál az egész világ csodálta, de sorsának nagy tragikumja is megvolt azzal, hogy magyar zseninek született. Őrá is ráborítottak a magyar vékát és hiába döngötte annak falait, ő sem menekülhetett. Életében nyomor, küzködés, ei nem ismerés, haló poraiban az ismeretlenség, a feledés homályába tűn és volt osztályrésze. Majdnem minden munkájának nyoma veszett.

A kutató, aki szeretne egyet-mást megteremtteni és felfedezni ebből az elmerült emberéletből csak roncsokat talál, amelyeknek titokzatos és töredékes felirásaiból mit sem tud leolvasni.

Endrődi Béla 10 esztendei kutatásának eredményeként közölhetjük munkásságának következő adatait.

Kliegl József a következő kincsekkel gazdagította volna a világot, ha találmányai komoly kivitelre találhattak volna: Feltalált egy hegyi mozdonyt, mely a legmeredekebb pályán is a legkönnyebben tudott közlekedni. Ezt a találmányát a bécsi Szabadalmi Hivatalhoz küldte be, ahol a tervrajzok elvesztek, de csodálatos módon, néhány év múlva a megnyitott szemeringi pályán pontosan a Kliegl elkallódott tervei szerint épített mozdony röpítette a kocsikat a meredek pályán. Feltalált egy buvárhajót, melynek elmés tervrajzáról kortársai a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak. Feltalált egy olyan mozdonyt, mely pályán nélküli szalad és a sineket szakadatlanul maga rakja le utján. Végül feltalált egy egysínes vasutat, melynek kis modelljét maga meg is építette. Az egysínes szaladó lokomotív petróleummal volt fűthető. József nádor gyerekeinek kedves játékszere volt ez a kis

mozdony, melynek egysínes pályáját nagy kacskaringókban, dombokon és akadályokon keresztül vezették a gyermekszobában és maga a palatinus gyönyörködött legjobban, milyen fürgén rohan és milyen pompás egyensúlyozással. A kis vasut soha nem lett valóság, addig gyönyörködtek benne, míg egyszer csak észrevétlenül elkarikázott a feledésbe.

A Kliegl-találmányok közül a legtöbbet beszéltek annakidején a betűszedő és betűosztó készülékről. Ennek a gépnek a modelljét nagyon sokan látták, országos bizottságok, külföldi szakemberek vizsgálták, szakcikkek jelentek meg róla s úgy íthón, mint a külföldön a legnagyobb elismeréssel emlegették mindentűt. Egy pillentyűszerkezet irányította a gépezetet, akárcsak a mai szedőgépénél. A megfelelő pillentyű megnyomására keskeny sínen szaladt le a megfelelő betű a szekrénykájából a sortartóba, ahol boszorkányos gyorsasággal sorokoztak egymás mellé az ólombetűk. Egy a géphez csatolt elmés szerkezet ugyancsak sinendszer segítségével végezte a betűelosztás munkáját, minden csodálatraméltó precizitással működött. Hiába volt minden, hiába volt százak és százak zarándoklása a szedőgéphez, hiába volt az országgyűlés lelkesedése, az országos gyűjtés, a királyi adomány, — jöttek a negyven nyolcas idők zivatarai és elsőpörtek a csöndes feltaláló gépeivel együtt az érdeklődés előteréből.

A szabadságharc után egyszerre csak újra felbukkant Budapesten és az újságok egyre növekvő csodálattal kezdenek írni

egy József téri kis lakásról, ahol egy ősz feltaláló látogatónak jelentéktelen belépődij mellett mutatogtat egy csodálatos zongorát. A zongorán ott, ahol a kottatartó helye van, egy kis szekrényke áll, benne henzer forog, a henzerhez papír simul s erre a papírra a szekrénykében rejtőző géphiven lekottázza a billentyűkön eljátszott dalt. A hangjegyek, amelyek a mai írógépek rendszeréhez hasonlóan apró karok ütnek a papírra: domborúak, úgy hogy például a vakok is le tudják olvasni őket. Viszont az improvizált játékot megöngziti a „hangjegyzőkészülék”, nemkülönben nagy segítségére van a zeneszerzőknek is. Kliegl nevét újra divatba hozza ez a találmány, a lelkesedés egyre nő és végre Tomory Anasztáz kezdeményezésére gyűjtés indult meg, hogy legalább ezt az egyetlen Kliegl találmányt meglehessen őrizni az utódoknak. Egypár ezer forint kellett csak az egészhez, az összeg hamarosan együtt is volt, Pásk Albert közlette az adakozók összegét a Vasárnapi Ujságban s ugyanott részletes leírását olvashatjuk annak az ünnepségnek, amelynek keretében a hangjegyző készüléket elhelyezték a Nemzeti Múzeumban.

Az ünnepség során először kiváló magyar zeneszerzők — köztük idősebb Abrányi Kornél — improvizált szerzeményeket játszottak a zongorán, az eljátszott melódiát aztán a gép feljegyezte s Kliegl újra pontosan eljátszotta a feljegyzett kották segítségével. Később vak muzsikusként a zongorához s ő is le tudta olvasni a domborúan nyomott hangjegyeket, mire örömkiltásra fakadt: örüljétek vakok! A közönség, mely szintültig megtöltötte a Múzeum dísztermét, tombolva ünnepelte Kliegl, aki meghatóttan hajlongott és sajátkezűleg segítette, elhelyezni találmányát a Múzeum

gyűjteménytárában, ez a szenzációs találmány azonban eltűnt a Múzeumból.

Még egy érdekes találmánya volt Klieglnek az aratógép, mely kicsinyített modelben ugyancsak bemutatta tökéletességét a magyar gazdáknak. Ez az aratógép azonban soha nem szaladhatott végig egy alföldi buzatáblán sem.

Kliegl József csalódottan és szegényen halt meg, nevét ma már alig emlegeti valaki. Bár sikerülne élete munkáját, nagyszerű találmányait egyszer tökéletesen felfedni a feledésből és letenni emléke elé a jobb magyarság késő koszorúját.

HIREK.

— **Nyugdíjazások a városi háznál.** Szeptember 29-iki közgyűlés 3 városi alkalmazott nyugdíjazási kérelmét fogadta el. Kovács Kálmán városi pénztáros betegsége miatti nyugdíjazását jóváhagyta a közgyűlés a megfelelő nyugdíjjal. Gasparits András kézbesítő és Léway János kézbesítő saját kérelmekre nyugdíjazta a közgyűlés teljes nyugilletményel.

— **Vágó Rezső tanár lakpénze.** Vágó Rezső tanár a kereskedelmi iskola céljaira átadta lakását. A városi tanács ezen természetbeni lakás megváltása céljaira 2 millió 500 ezer koronás havi lakbér adását javasolta. A közgyűlés megszavazta.

— **Gyakorló ügyvédi irnokot** keres dr. Boróczy Kálmán ügyvéd Baja.

— **A Bajai Turul S. E. és a Szekszárdi Turul S. E. vasárnap, 1925. október 4-én játssza le az őszi bajnoki mérkőzését Szekszárdon. E mérkőzés az őszi forduló legizgalmasabb mérkőzése lesz.**

— **Az erdélyi színészet nehézségei.** Az erdélyi magyar színészet új évadját, bár a színházak alig nyitották meg kapukat, rengeteg nehézség fejegeti. A színjátszó engedélyek értékét egy csomó új feltétel teszi kétes értékűvé, mint pl. az az intézkedés, hogy a színigazgatóknak 5000 leu kauciót kell fizetniük. A színészek állástalansága megszüntetésének különös módját találta ki a nagyváradi sziguranca, amely 20 színésznek nem adta meg a további tartózkodási engedélyt s elrendelte, hogy 24 óra alatt hagyják el az országot.

SZOLID TÉNYEK!

DÁVID JAKAB FIA cég

szabóműhelytén készült ruhákat a szoliditás és elegancia jellemzi, mert ott a formát, a kivitel s a kiállítás legapróbb részleteit a mai divat szerint állapítják meg. — Szövevei fazontartók, mert legfinomabb gyapjuból szövöttek. — Ez teszi értékessé a műhely készítményeit s ez emeli e cég rangját és hírnevét minden más szabóműhely fölé.

Előnyös árak!

Előnyös árak!

Sirkeresztek, sirkerítések, szobrok és mindennemű kőfaragó és szobrász munkákat a legizalásesebb kivitelben és a legjutányosabb árban készít **PETREKANITS JENŐ** kőfaragó mester. — Síremlék és márványipar telepe BAJA, OIRFUSZ FERENC-U. I.

Temető munkák és sirkő ujtásokat a legjutányosabb árak mellett.

Elismerő oklevéllel kitüntetve.

Elszakíthatlan saját készítményű iskola cipők

a legolcsóbban, óriási választék strapa és luxus cipőkben.

STELLNER ZSIGMOND BAJA, VÖRÖSMARTY-UTCA 1 (Grauug-féle ház)

— Felakasztotta magát Karácsony István dr. nyug. kir. fő-
ügyész. [Karácsony István dr. ny.
szegedi kir. ügyész, aki Ujvidék-
ről menekült Szegedre, szeptember
29-én reggel az államfogházban
levő lakásán felakasztotta magát
s mire hozzátartozói észrevették,
már meghalt. Tettének oka nagy-
foku idegbaja volt. Egy ízben
már szintén megkísérelte az ön-
gyilkosságot, de akkor sikerült az
életnek megmenteni. Tragikus ha-
lála széles körben nagy részvétet
keltett.

— Fuzianáló vidéki pénzünté-
zek. A közeljövőben a Mohácsi
Takarékpenztár és a Mohácsi Köz-
gazdasági Bank egyesülni fognak
és a két pénzüntézet „Delbaranyai
Bank Részvénytársaság” néven
fog tovább működni. Ezen egye-
sülésnek tisztviselői létszámcsök-
kentés lesz a következménye.

Legolcsóbb bérnyálási ajándék

14 kar. arany nyaklánc	120.000 K
" " " gyűrű	70.000 "
" " " süggő	65.000 "
" " " karóra	450.000 "
Finom ezüst lánc, csün- gővel	24.000 "
Finom ezüst gyűrű	18.000 "
Fin óra nikkél láncsal	110.000 "
" " ezüst, "	270.000 "
Karóra szállaggal	190.000 "
stb. stb. stb.	

Gebhardt Dezső
ékszerész és órásnál

Meghívó.

1925. évi október hó 2-án,
pénteken este fél 8 órakor
tartandó megnyitó

vacsorára.

MENÜ: halpaprikás, turós
lészta személyenként fél liter
borral 30.000 korona. Aláírá-
sokat péntek délig üzletem-
ben elfogadok.

Zsibory Berei
vendéglős

Erzsébet király-utca 13.

— Egy közel Kelelet kutató
német újságíró Bajan. Már több
ízben megfordult Bajan német
dunai vándorok, akik a duna és
dunamenti országok megismerésére
barangóják be csónakjaikkal a
Dunát. Ezek között talán a leg-
merészebb és legvállalkozóbb szel-
lemű Perry Bungartz fiatal német
újságíró, aki „Möve von Rhem”
nevű csónakjával indult el Köln-
ből a Közkelet tanulmányozá-
sára egy utitársával Karl Thebe-
rathal. Utirányuk le a Dunán és
Feketetengerre, innen a kisázsiai
partok mellett Palesztinába, majd
onnan Egyiptomba Kairóba vezet.
A „Reinische Volkswacht” c. új-
ság munkatársa. Erd. kes nagy
utjokról tudósításokat küld lapjá-
nak és a Bajai Ujságnak is. Gár-
donyi Ferenc helyettes szerkesz-
tőnk fordítja le tudósításait ma-
gyarra. Az összecsomagolható 30
kilogramos csónakkal Dévénytől—
Budapestig 4 nap alatt tették meg
az utat. Esztergomban Csernoch
János fogadta a szimpatikus ke-
resztény újságírókat. Budapesttől—
Bajáig egy hétig tartott az utjuk.
Több alkalommal erős viharral
küzdöttek. Récalcalmás magasságá-
ban kénytelenek voltak kikötni
egy szigeten, ahol három napig
tartózkodtak. Vízhatlan vászon
csónakjuk olyan szerkezettel, hogy
még a legnagyobb viharban is
tudnak vizen maradni vele. A
német kollégánk holnap hagyja
el Baját.

— A ciszterci diákok szövetsé-
gének bajai osztályának közgyű-
lése. A ciszterci diákszövetség
ezen évi országos közgyűlését
október 12-én, hétfőn este 7 órai
kezdettel Budapesten a Molnár-
uccai Kath. Köi helyiségében
tartja. Midőn erre az orsz. Elnök-
ség megbízásából a szövetség tag-
jait, illetve a bajai főgimnázium
minden volt növendékét (öregdiák-
ja) meghívja, egyben tudatja, hogy
a Ciszterci Diákszövetség bajai
osztálya vasárnap, október 4-én
szintén közgyűlést tart a bajai
vármegyeház nagytermében 5 ó.
kezdettel, melyre az osztály tag-
jait ez uton is meghívja dr. Sza-
bovyevits Ducián kormányfőtaná-
csos, alispán, a Ciszt. Diákszövet-
ség B. Oszt. elnöke.

Hajósi vásár. Hajóson a szoká-
sos évi országos vásár október
4-én fog megtartatni. Az állatvá-
sárra járványmentes helyről szá-
bályszerű járattal bármiféle állat
felhajtható.

Avasi crème

üdit,

szépit,

fiatalit.

Csak az APOLLÓ-illatszer-
tárban kapható! (Uránia-mozgó
mellett) Ügyeljünk a címre!

— Díjtekvés (kugliverseny) a
„Polgári Olvasókör” ben. A Polgári
Olvasókör f. évi október hó 1., 2.,
3. és 4. napján díjtekvést (kugli-
verseny!) rendez, házi tekepályá-
ján. Nevezési díj naponta 10.000
korona, három dobás 5000 ko-
rona. A díjtekvés f. évi október
hó 1., 2. és 3-án d. u. 4 órától
este 10 óráig tart. F. évi október
hó 4-én d. u. 2 órától este 8 óráig
tart, amikor is a verseny bezárul
és a díjak kiosztásra kerülnek.
Az értékes díjak megtekinthetők
a Polgári Olvasókör kártyatermé-
ben d. u. 4 órától este 8 óráig.

— Tilos a 18 éven aluli gyer-
mekeket adventista vallásban ne-
velni. A vallás- és közoktatásügyi
miniszter konkrét esettel kapcco-
latban elvi jelentőségű határozat-
tot hozott, melynek értelmében
tilos a 18 éven aluli gyermekeket
a Magyarországon törvényesen el-
nem ismert adventista vallásban
neveltetni, illetve az adventista
istentiszteletre bocsátani, miután
törvényeink korlátozzák a szabad
vallásgyakorlat jogait és kényszer-
ítően rendelik, hogy a gyermekek
valamely bevett, vagy törvényesen
elismert vallásban neveltessenek.

— A mezőgazdasági bizottsá-
gok meglátogatása. A Duna-Tisza-
közi Mezőgazdasági Kamara a
földműves társadalom minden ré-
tegét átfogó nagyarányú program-
jában a legszorosabb munkatár-
saiul kívánja bekapcsolni a köz-
ségi, járási, városi és vármegyei
mezőgazdasági bizottságokat, mint
a törvény értelmében a kamará-

nak hivatalos szerveit. E célból a
tél folyamán — lehetőleg a mező-
gazdasági bizottsági gyűléssel ke-
retében — meglátogatni szándé-
kozik ezeket a bizottságokat, ahol
a helyi viszonyokat fogja tanul-
mányozni és az itteni bajokat,
panaszokat áttenkíteni és azok
orvoslása, kiküszöbölése és a föld-
műves társadalom érdekében levő
intézkedések megtétele céljából
bekapcsolni a kamara nagyvonalu
munkájába. A helyi viszonyok
ismerete szükséges ugyanis ahhoz,
hogy a kamara egész területének
minden irányu érdekeit a legerő-
sebben tudja képviselni.

x Poloskát, svábot, melyt kiirtani
házilag csakis a Löchrer Cimexin-
nel lehet, mert nem csak az élő
rovarokat, de azok petéit is nyom-
ban elpusztítja. Főlerakat: Szentes
Imre Apolló-illatszerár, Baja Uránia
mozgó mellett.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

A Baján megjelenő „Független
Magyarország” 1925. szept. 30-án
megjelent 218. számában közzétett
és személyemet illető támadó
cikkre válaszul a következő:

A cikkben foglaltak tisztázására
fegyelmi vizsgálatot kértem s en-
nek befejezte után a cikkíró ellen
a törvényes lépéseket megfogom
tenni.

Vaskut, 1925. szeptember 30.

Szalay Zsigmond.

* E rovatban közöltékért a felelős-
ség a bejelentő terhein.

(-) URBANIA MOZGÓ (-)

Október hó 3-án, szombaton d. u. 6, este fél 9 órakor.

CHARLES CHEPLIN ez idej elő vigjátéka

Grand Hotel Múcsa. Burleszk
5. felvonásban.

Vész hajó. Emberek és elemek harca 7 felv
Főszerepben: DOROTHY DALTON.

Színház.

Csütörtökön este 8 órakor teljesen új szereposztással kerül színre Farkas Inre poétikus operettje a „Kis kadi”. Cimszerepben Károlyi Jánosral, továbbá főszerepeket játszóak Havasi Mimi, Harcos Irén, Zsolnai Mancs, Körössi Zoltán, Gulyás Menyhert, Bihary László. — Előkészületben: Pénteken csak felnőtteknek a Reneszánsz Színház nagy sikert aratót vigjátéka: „Csókoljon meg”.

Kiadótulajdonos: Vitéz Fehérvári Dezső
Kiadóhivatal vezetője: Smerczka János
Felelős kiadó: Kránitz István.

Budapesti terménytőzsde:
(1925. október 1. délelőtti)

Buza	362.500—382.000
Rozs	232.500—267.500
Árpa	270.000—360.000
Zab	260.000—265.000
Tengeri	268.000—267.500
Korpa	187.500—182.500

Két szoba, konyha,
speisz november 1-től kiadó.
Érdeklődni lehet Tóth Kálmán
ucca 39. szim.

Bankszolgát

mielőbbi belépésre felvesszünk.
Bajai Kereskedelmi és Iparbank

Mieőtt kályha, tüzhely,
üstház, bogrács, füstcső,
szénkanna szükségletét
megvénne, forduljon bi-
zalommal:

**EICHHARDT
ÉS
KRÉNEISZ**

vaskereskedőkhöz BA'ÁN,
mert ottan a fenti cikkekben szolid erős kisipari munkát kap, melyek össze nem tevésthetők a silány tömeg készítményekkel. — Ajánljuk ezenkívül a közismert legjobb edényeinket, u. m. nehéz külföldi vöröset, vastag alumínium edényt, zsirbödönt, voidlingot, husörölt és az összes vasárakat mindenkinél olcsóbban.

2 TANULÓT fizetéssel felvesszünk.

Meghívó.

A Bajai Áruforgalmi r. t. 1925. évi október hó 9 én d. u. 5 órakor az üzlethelyiségben

rendkívüli II. közgyűlést tart, melyre az összes részvényeseket tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

TÁRGYAK:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
2. Elnöki jelentés.
3. Alap:ökeemelés vagy felszámolás.
4. Alapszabály módosítás.
5. Igazgatósági javaslat.
6. Indítványok.

Magyar-szerb fordító iroda

Tóth Kálmán-utca 21. sz. a.
LUKIN SÁNDOR
kir. törvénytörvényes közlő.

Ejjelet inspekciós

szept. 28 ó okt. 5. az
egyen fél 8 óráig és vasárnap délután
Dr. MAKRAY LÁSZLÓ

Birtokbérletek:

1050 kat. hold egy tagban Baranyában, 2 majorral úgy hogy társ vehető. 1926 kat. hold Somogyban 1926. évi aratás után vehető át. — 430 m. holdas prima birtok Baranyában. — 1500 kat. hold 80 kilóért iparvasúttal, urilakkal. — 1000 kat. holdas 150 kilóért. 40 kis hold Baján, Vódica körül.

Eladó birtokok:

193 m. hold gazdasági épületekkel, urilakkal, Baranya legjobb birtoka, 1200 milliért. — 20 m. hold Kiskunhalas mellett, ebből 15 hkd szőlő, többi gyümölcsös, kert, akácos, épületekkel, hordókkal. — 800 holdas gyönyörű kastélyos birtok. — 500 holdas messz prima. — 50—100 kishold szomszédos erdőparcellákkal vagy az erdőparcellák külön is a bajai határban. — 10—15 kishold buzatermő bajai határban.

Kerések vételre:

150—250 holdat Baján vagy környékén. — 1—2 holdat Baja város közvet. len közelében. — 1/2—1 hold szőlőt — 7—8 kisholdat. — 4—5 holdat, szántó és szőlő házzal.

Kerések bérletre:

100 hold körül Baján vagy környékén. — 20—40 holdat Baján vagy Bajaszentistvánon.

VITÉZ FEHÉRVÁRY DEZSŐ
ingatlanforgalmi irodája, Baja
(Hangya szövetkezet.)

Legjútányosabb bevásárló helyek:

Szücs- és szörmeáru
legizlésebb kivitelben
Krupity Mihály
szücs nesternél kapható.
Baja, Erzsébet királyné ucca 37.

Stukatur nád, szegés kátránypapír
elsörendü minőség olcsó árak
Utry Pál fiai
sodronyáru telepe Baja.

Ruházati cikkek:
Legolcsóbb vásárlási forrása
Welchner Lőrinc
Kereskedő. Erzsébet királyné-utca

Szücs- és szörmeáru:
legdivatosabb, legszebb
Mormer Ferenecél.
Baja, Erzsébet királyné-u. 57. szám

Hazilag készített zamatosan fűszerezett
hentes áru
házi zsír és naponta friss I. rendü
teavaj

rum, likör, palack borok
Első Bácskai Életmiserüzlet és Falatozóban (Városház épület.)

Vasöntöde:

Gépalkatrészek, motorok, golyós csapágyak.

Schmidt Márton Fiai
Baja, Czirfusz Ferenc-utca 42—44.

Rövid- és divatárak:
Legolcsóbban, legjobban beszerezhető:

Bajai Áruforgalmi r. t.
Vörösmarty-utca 4.

Sodronyételborítók és zöld szunyoghálószövet
legjobb és legolcsóbb.

Utry Pál Fiai
Sodronyáru telepe Baja.

„Shell“

benzin, petroleum, autó, gép, és hengerolajok Gázolajok motorok részére.

Smidt Márton Fia
Baja Czirfusz utca 42—44.

Rőfösüzletek:
Legnagyobb választék, legkedvezőbb árak.

Welchner Lőrinc
Erzsébet királyné utca 6.

Megszünik

a drágaság mert ezen a héten

Zádor

bazár

jól felszerelt raktárából

olcsón vásárolhat

a téli idény kezdetére.

Árak ezer koronában

Fegyházban kötött zokni vékony	8—
Fegyházban kötött zokni téli	8—
Patent harisnya fekete vagy barna	10—
Gyermek svetter gyapju	100—
Gyermek sapka gyapju	30—
Női reform nadrág	45—
Női gyapju mellény	170—
Férfi gyapju mellény	170—
Női muslin harisnya dupla talppal	30—
Női selyem fátyol harisnya minden színben	48—
Selyem sálak	65—
Mackó ruha sapka-sállal	260—
Gyermek gyapju ruhácska	78—
Játszó ruhácska téli	120—
Keresztező készlet diszes	26—
Hosszupárna diszes	190—
Kocsi takaró	130—
Gyermek-kocsi	260—
Férfi fehér damastelejü ing	98—
Selyemelejü ing 2 gallérral	120—
Zefir ing 2 gallérral	95—
Gombos köpper nadrág	72—
Zsinóros köpper nadrág	58—
Rövid köpper nadrág	38—
Selyem nyakkendő divatos	33—
Fü ing fehér szines 2 gallérral	90—
Férfi esőernyő egész jó minőség	120—
Női divat emyő	130—
6 személyes üvegkészlet	29—
Ping pong játék	29—
Iskolatáska vászonból	39—

Ezekon kívül nagy választék utazó törökdökből, kosarakból. Üveg és porcelán edényekből, lámpákból, játékaruból, pipere és illatszerekből, Thonet székekből, gyermek kocsikból.

Köztisztviselőknek 5% engedmény.

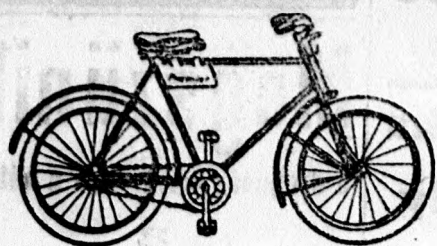
Modern könyvkötészet

minden ágába tartozó munkákat vállal az

Uj Élet Nyomda R. T. Baja.

Isléses kivitel.

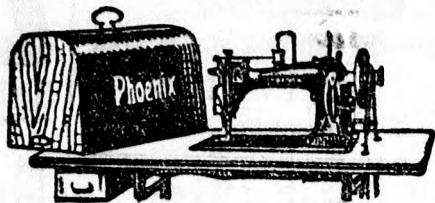
Pontos szállítás.

FRÄNKEL
ÉS
HORVÁTH
mechanikai műhelye.
BAJA.

Kerékpárok, Phönix varrógépek, Mühlhauseni kötőgépek, Protts írógép képviselője, szakszerű beszerzési forrása

és javítása. Csapágy-
esztergályozási ké-
szülékek. — Kedvező
fizetési feltételek
mellett.

Pénz

kölcsönt, hosszabb lejáratúval, leg-
olcsóbb kamat mellett nyújtunk

Fa, szén és kősz

legalacsonyabb napi áron kapható
(kiváratra házhoz szállítjuk.)

Pince Szövetkezetbe

tagokat felvesszünk.

Bajai Baross Hitelszövetkezet

mint az ország közp. hitelszövetk. tagja.
Baja, Zárda-u. 3. Posta épület.

Bérbeadó

800 hl. boroshordó
val együtt a Deák Ferenc-
utca 3. sz. alatt

pince.

A 800 hl. hordó külön kis
tételekben el is adó.

Ertekezni ugyanott lehet:
Ifj. Tóth Istvánnál, Baja

Hirdessen a Bajai Ujság-ban.

Az ország legnagyobb butoráruháza

MODERN ÉS ANTIK
TELJES-LAKBERENDEZÉSEK

BUTOR

VI. LÁZAR U. 3. SZ.
BUDAPEST.

Városi Gázgyár Baja

házhoz szállít
forgalmi adóval együtt 100 ki-
logrammonként

88.000 K.-ért

tisztán külföldi gázszénből ter-
melt elsőrendű minőségű száraz

DIÓKOKSZOT.

Vendéglő megnyitás!

Nagyérdemű közönség szíves tu-
domására adom, hogy Erzsébet
királyné-utca 41. sz. házban levő

vendéglőmet

a mai nappal megnyitottam. Töre-
kedni fogok, hogy úgy konyhám,
mint boraimmal a nagyérdemű kö-
zönség tetszését megnyerjem.

Olcsó szolid árak, figyelmes kiszolgálás!

Naponta frissen csapolt sörök, vil-
lós reggeli, hideg és meleg ételek
minden időben. Abbanánoknak ebéd
vacsora havi 600.000 korona.

Maradok mály tisztelettel
Horváth János
volt szíves vendéglős.

özy. Bagó Ferencné

kályhás-mester
ajánlja saját készítmé-
nyű, Salmote, tűzálló,
agyag

cserépkályháit

különböző színekben.
Elvállal javításokat és
átrakásokat helyben és
vidéken, jutányosan.

Cserépkályhák állandóan raktáron.
Műhely: Mészáros L. ucca 43

Papirkereskedés!
Községi és üzleti kész nyom-
tatványok!
„Uj Élet” r. t.

Jóminőségű
butor olesón
csakis
Asztalosmesterek butorcsarnokában szerezhető be.
Matyás király-ter 6. sz.

330.000 K

egy öl száraz
lángya, fele hasáb fele
gömbfe. — Forgalmi adó
és hazaszállítás 30 ezer
korona. Megrendelhető

KATANICS A.
Baja, Erzsébet kir.
utca 96. szám.
Telefon: 91.

Elsőrendű anyagból készült
butort jótállással

csakis

SZABÓ FERENC
asztalosmesternél kaphat.

Készít az asztalos ipar terén épületről, butor-
ról, iroda stb minden egyéb szakmunkáról izlé-
ses rajzot, megtervez teljes berendezéseket

Interzia készitést vállalok.